

RPW/49838/2017 P
Data: 2017-04-11

11.04.2017

7.2/16981

00000094587

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

JERZY BAŃKA

WICEPREZES

Warszawa, 11 kwietnia 2017 roku

MINISTERSTWO FINANSÓW KANCELARIA GŁÓWNA	
Wpł.	2017-04-11 (2)
Dop. 1tkp	

Pan
Piotr Nowak
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

nawiązując do pisma Pana Ministra z dnia 23 marca 2017 roku pozwalam sobie przesać w załączeniu uwagi Związku Banków Polskich do projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń (projekt z dnia 22 marca 2017 roku).

Załączony materiał w formie elektronicznej został już wcześniej przekazany na wskazany w ww. piśmie adres poczty elektronicznej.

*Z wyrazami szacunku
Jerzy Bańka.*

ZWIĄZEK BANKÓW POLSKICH

Uwagi Związku Banków Polskich do projektu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń (projekt z 22 marca 2017 roku)

1) Art. 3

Proponuje się wyraźne wskazanie, że ustawa o dystrybucji ubezpieczeń nie ma zastosowania do podmiotów oferujących ubezpieczenia na cudzy rachunek, jeżeli są spełnione warunki, o których mowa w art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (*„Art. 18 ust 1. W ubezpieczeniu na cudzy rachunek, w szczególności w ubezpieczeniu grupowym, ubezpieczający nie może otrzymywać wynagrodzenia lub innych korzyści w związku z oferowaniem możliwości skorzystania z ochrony ubezpieczeniowej lub czynnościami związanymi z wykonywaniem umowy ubezpieczenia. Nie wyklucza to możliwości zobowiązania się przez ubezpieczonego wobec ubezpieczającego do finansowania kosztu składki ubezpieczeniowej; ust 2. Zakaz otrzymywania wynagrodzenia lub innych korzyści, o którym mowa w ust. 1, obejmuje również osoby działające na rzecz lub w imieniu ubezpieczającego”*).

Proponuje się dodanie tego wykluczenia po ust. 2. Pozwoli to wyeliminować wątpliwości interpretacyjne i wyraźnie przesądzi, że o pośrednictwie ubezpieczeniowym decyduje otrzymywane wynagrodzenie.

2) Art. 4

ZBP proponuje rozważenie, aby – dla uniknięcia przyszłych wątpliwości interpretacyjnych – aby w tym przepisie wprowadzić także definicję „klienta”. W ustawie wskazuje się na poszukującego ochrony ubezpieczeniowej i klienta, przy czym brak definicji klienta – można mieć wątpliwości w przypadku czynności agencyjnych, czy termin to tylko ubezpieczający, czy także ubezpieczony, beneficjent, czy też ktoś zainteresowany ubezpieczeniem.

3) Art. 5

Proponuje się dodanie spójnika „lub” w definicji dystrybucji ubezpieczeń z art. 5 analogicznie do brzmienia tej definicji z dyrektywy (art. 2 ust 1 pkt 1):

„Art. 5. 1. Dystrybucja ubezpieczeń oznacza działalność wykonywaną wyłącznie przez

dystrybutora ubezpieczeń polegającą na:

1) doradzaniu, proponowaniu lub wykonywaniu innych czynności przygotowawczych zmierzających do zawierania umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych **lub**

2) zawieraniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych w imieniu lub na rzecz zakładu ubezpieczeń, w imieniu lub na rzecz klienta albo bezpośrednio przez zakład ubezpieczeń **lub**

3) udzielaniu pomocy w administrowaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych, także w sprawach o odszkodowanie lub świadczenie.”

Brak tego spójnika utrwali wątpliwości czy poszczególne czynności wykonywane osobno z pkt 1), 2) i 3) stanowią czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego podlegające zwolnieniu z VAT, i czy wykonywanie jedynie jednej lub dwóch kategorii czynności podlega zwolnieniu z VAT.

4) Art. 9

Ustawa nakłada obowiązek uzyskania od poszukującego ochrony ubezpieczeniowej informacji, aby na ich podstawie określić jego wymagania i potrzeby w zakresie umowy ubezpieczenia. Przy czym ustawa nie określa ścieżki i możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia w przypadku, gdy poszukujący ochrony ubezpieczeniowej odmawia udzielenia dystrybutorowi ubezpieczeń informacji. ZBP sugeruje ewentualne rozważenie wprowadzenia rozporządzenia szczegółowo normującego zasady określania wymagań i potrzeb poszukującego ochrony ubezpieczeniowej (jak w przypadku ubezpieczeń z UFK).

5) Art. 9 ust. 6 pkt 2

Wskazany w tym przepisie obowiązek wskazania „krótkiego opisu ryzyk nieobjętych ubezpieczeniem” jest bardzo niedookreślony i może jego zakres być interpretowany w zależności od indywidualnej wyobraźni osobo dokonującej takiej interpretacji. Ze względu na kary za niedopełnienie obowiązków informacyjnych, w tym z art. 9 ust. 6 pkt 2, ZBP chciałby zaproponować rozważenie rezygnacji z tego obowiązku.

6) Art. 9 ust. 2 i 3

Ponawia się postulat doprecyzowania ust. 2 z uwagi na fakt, iż zakład ubezpieczeń jak również agent ubezpieczeniowy uzależniony jest od informacji przekazywanej przez klienta:

„Oferowana umowa ubezpieczenia powinna być zgodna z wymaganiami i potrzebami klienta w zakresie ochrony ubezpieczeniowej, które są określone na podstawie informacji przekazywanych przez klienta.”

11) Art. 10

ZBP proponuje się ujednoczenie formy przekazywanych informacji klientowi i tym samym rozwiązać ewentualne wątpliwości interpretacyjne. Autorzy projektu bowiem raz wskazują na formę pisemną przekazywanych informacji (art. 10 ust. 1) podczas gdy w art. 10 ust. 4 wskazuje na tzw. „*formę papierową informacji*”. Zważywszy na fakt, że wszelkie materiały mają charakter wydruków/wydruków z systemu, zalecanym byłoby ujednoczenie słownictwa, którym zamierza posługiwać się ustawodawca w akcie prawnym.

– w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit c) – dawniej art. 9 ust. 5 pkt 3) – ponawia się postulat wykreślenia zwrotu „*drogą elektroniczną*”, gdyż bardziej istotne wydaje się w tym przypadku raczej przekazanie stosownej informacji, a nie narzędzie jej przekazywania;

– w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit d) – dawniej art. 9 ust.5 pkt 4) – ZBP proponuje rozważanie wykreślenia zwrotu „*w okresie, w którym poszukujący ochrony ubezpieczeniowej albo Klient może w normalnych okolicznościach, mieć potrzebę zapoznania się z nimi*”. W ocenie ZBP lepszym rozwiązaniem byłoby zapewnienie stałej informacji na stronie internetowej bez konieczności stosowania nieprecyzyjnego zwrotu, który może być interpretowany w sposób zróżnicowany.

12) Art. 13

W opinii ZBP ust. 3 może być sprzeczny z ust. 5 w zakresie tego, po czyjej stronie leży ustalanie rynku docelowego klienta. W ust. 3 zakłada się, że proces ten dokonywany jest przez zakład ubezpieczeń, brokera oraz agenta, a z brzmienia ust. 5 wynikałoby raczej, iż za realizację tego obowiązku odpowiedzialny jest zakład ubezpieczeń. Wątpliwości ten powodowane są także przez brzmienie ust. 1, który nie wyjaśnia, czy każdy z tych podmiotów powinien prowadzić niezależne badanie.

13) Art. 14 ust. 9

W opinii ZBP wystarczającym obowiązkiem byłoby objęcie obowiązkiem odbywania corocznego szkolenia zawodowego do członków Zarządu agentów ubezpieczeniowych odpowiedzialnych za dystrybucję ubezpieczeń.

14) Art. 14 ust. 8

ZBP proponuje zastąpić zapis „*imię i nazwisko osób odpowiedzialnych za przeprowadzenie lub przygotowanie szkolenia*” zapisem „*[...] osób przeprowadzających szkolenie i odpowiedzialnych za jego zawartość merytoryczną*”. Prezentacje szkoleniowe są często przygotowywane przez zespół osób, na podstawie materiałów otrzymanych z kilku źródeł. Dlatego należy wskazać jedną osobę, która „firmuje” materiał. Zwraca się też uwagę, że w przypadku e-learningu dokument będzie zawierał nazwiska osoby prowadzącej (bo taka nie występuje) i podpisów (dokument jest generowany automatycznie).

15) Art. 24 ust. 2

Związek wnioskuje o wykreślenie lub przeredagowanie obowiązku informowania o kosztach dystrybucji i kosztach agenta ubezpieczeniowego. W toku konsultacji

projektu w środowisku bankowym często wskazywano, iż, przekazanie kosztów dystrybucji czy agencyjnych nie zapewni równej ochrony, ponieważ by to zrobić należałoby podać koszty instrumentów finansowych wchodzących w skład UFK, a nie koszty samej dystrybucji ubezpieczenia. Koszty dystrybucji klienci mają podane na poziomie polisy (zakłady informują, z których opłat finansują koszty dystrybucji) – dodatkowa informacja o kosztach dystrybucji i agencyjnych podawana przez agenta będzie powodem nieporozumień z klientami i obniży zaufanie do rynku finansowego.

16) Art. 43 ust. 1 pkt 37)

Proponuje się, aby „dystrybucja ubezpieczeń” została wpisana jako zwolniona z VAT w art. 43 ust 1 pkt 37). Przepis zwalniający ma charakter zwolnień przedmiotowych stąd właściwym byłoby używanie precyzyjnej terminologii w ustawie vatowskiej. Nowa ustawa nie definiuje „pośrednictwa ubezpieczeniowego”, a jedynie pośrednika ubezpieczeniowego.

17) Art. 56 ust. 1

Wprowadzenie 30-dniowego terminu oczekiwania na wpis do rejestru agentów odsuwa znacznie w czasie możliwość rozpoczęcia działalności agenta. Wnioskuje się więc o skrócenie tego czasu lub wprowadzenie zapisów umożliwiających rozpoczęcie działalności agenta od dnia złożenia wniosku o wpis do rejestru pośredników.

18) Art. 85

Sankcje, jakie zostały przewidziane w tym artykule – w dyrektywie zastrzeżone były jedynie do naruszeń zakładu ubezpieczeń lub pośrednika ubezpieczeniowego, który nie przestrzega wymogów w zakresie prowadzenia działalności określonych w rozdziałach V i VI, w odniesieniu do dystrybucji ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych. Takie ograniczenie powinno zostać utrzymane w polskiej ustawie. Organ nadzoru posiada kompetencje do zobowiązania dystrybutora pod groźbą kary za naruszania obowiązków, które zostały w ustawie określone bardzo szeroko, np. w art. 8 ustawy, stwarza to duże ryzyko wydawania zaleceń w obszarach niejednoznacznych i dyskusyjnych.

18) Art. 86

Związek zwraca uwagę, iż przyjęcie konstrukcji prawnej uprawniającej KNF do nakładania kar na podmioty rynku finansowego za naruszenie obowiązków informacyjnych (do 23 mln zł, 5% przychodu netto), z punktu polskiego prawodawstwa jest nieuzasadnione. Na dzień dzisiejszy art. 33 dyrektywy o dystrybucji ubezpieczeń można byłoby uznać za implementowany do polskiego porządku prawnego poprzez posiadane przez UOKiK uprawnienia do nakładania kary, nawet wyższych - do 10% obrotu. Co więcej, dyrektywa nie określa, że takie uprawnienie powinno spoczywać właśnie na KNF, wskazuje jedynie że ma być to właściwy organ. Z punktu widzenia zakresu kompetencji UOKiK, ma on przeciwdziałać praktykom naruszającym zbiorowe interesy konsumentów a których przejawem jest naruszenie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji a tym samym będzie uprawniony do nakładania kar na

dystrybutorów ubezpieczeń. ZBP proponuje więc dokonanie weryfikacji uprawnień KNF w zakresie kompetencji posiadanych już przez UOKiK. Pozostawienie proponowanego rozwiązania będzie skutkowało możliwością ukarania przedsiębiorców podwójnie za ten sam czyn, co w polskim porządku prawnym nie powinno mieć miejsca.

19) Art. 94

Sugeruje się usunięcie tego zapisu, bowiem jego pozostawienie powoduje zmiany w ustawie, która po 51 dniach zostaje uchylona. Skoro rynek będzie pracował nad dostosowaniem się do zapisów Ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, to nie ma materialnego ryzyka związanego z wdrożeniem tych zapisów razem z całą ustawą. Zwłaszcza, że to 38 dni roboczych.

20) Art. 98 pkt 2

W art. 98 pkt 2 projektu ustawy wprowadza się do art. 18 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej nowy ust. 4, w którym Ubezpieczający jest m.in. zobowiązany do przekazania informacji o charakterze wynagrodzenia, które otrzymuje. Tymczasem zgodnie z art. 18 ust. 1 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej Ubezpieczający nie może otrzymywać wynagrodzenia w związku z oferowaniem ubezpieczeń grupowych.

W ocenie ZBP zachodzi więc sprzeczność pomiędzy art. 18 ust.1 ww. ustawy, a wprowadzanym art. 18 ust. 4 pkt. 2.

sporządziła: Olga Naszkiewicz